

**Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги, предоставяни от
ТП ДЛС „Воден – Ири Хисар”**

I. Материални продукти и услуги

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

Дървесина - Добиваната дървесина от ТП ДЛС „Воден – Ири Хисар” е от дървесни видове: цер, зимен дъб, благул, летен дъб, сребролистна липа, планински ясен, обикновен габър, акация, мъждрян, келяв габър, клен, както и култури от черен бор, бял бор, зелена дуглазка, тополи и други. Средният годишен добив по ГСП е 36 529 м3 лежаща маса. В условията на икономическа и финансова криза в България, държавното ловно стопанство успява да се справи с продажбата на дървесните материали, поради непрестанното търсене на дървесина за различни нужди, от строителството до съвременните енергийни централи за производство на електроенергия от възобновяеми източници. Добивът на стопанството не може да задоволи потребностите на ползвателите от строителна дървесина и нуждите на местното население от дърва за огрев.

Годишен план за ползване на ТП ДЛС „Воден – Ири Хисар” през 2022г.

ОБЩО	573.5		35960	7206	2004	46	22896	32152
А. Иглолистни	1.2		140	22	23	0	80	125
в т.ч. бял бор								
в т.ч. смърч								
в т.ч. ела								
Б. Широколистни	572.3		35820	7184	1981	46	22816	32027
в т.ч. бук								
в т.ч. дъб	71		2240	395	110	0	1386	1891
в т.ч. цер	349.9		20700.0	4894.0	1286.0	1.0	12523.0	18704.0
в т.ч. тополя								
в т.ч. акация	2		360	29	60	16	194	299
в т.ч. др. шир.	149.5		12520.0	1866.0	525.0	29.0	8713.0	11133.0
І. Отгледни сечи	65		4230	460	296	11	2886	3653
А. Иглолистни	1.2	110	140	22	23	0	80	125
в т.ч. бял бор								
в т.ч. смърч								
в т.ч. ела								
Б. Широколистни	63.8		4090	438	273	11	2806	3528
в т.ч. бук								
в т.ч. дъб	6.1	325.0	590.0	73.0	43.0	0.0	378.0	494.0
в т.ч. цер	10.6	170.0	460.0	76.0	28.0	0.0	281.0	385.0
в т.ч. тополя								
в т.ч. акация	0	10	40	0	0	0	27	27
в т.ч. др. шир.	47.1	1860.0	3000.0	289.0	202.0	11.0	2120.0	2622.0

ІІ. Възобновителни сечи	508.5		31730	6746	1708	35	20010	28499
А. Иглолистни			0	0	0	0	0	0
в т.ч. бял бор								
в т.ч. смърч								
в т.ч. ела								
Б. Широколистни	508.5	21030	31730	6746	1708	35	20010	28499
в т.ч. бук								
в т.ч. дъб	64.88	3530	1650	322	67	0	1008	1397

в т.ч. цер	339.2	13990.0	20240.0	4818.0	1258.0	1.0	12242.0	18319.0
в т.ч. топола								
в т.ч. акация	2	160	320	29	60	16	167	272
в т.ч. др. шир.	102	3350	9520	1577	323	18	6593	8511

III.в								
т.ч. Възобновителни								
сечи във								
високостъблени гори	132.4		8700	2336	260	8	5104	7708
А. Иглолистни			0	0	0	0	0	0
в т.ч. бял бор								
в т.ч. смърч								
в т.ч. ела								
Б. Широколистни	132.4	4290	8700	2336	260	8	5104	7708
в т.ч. бук								
в т.ч. дъб	16.37	420	550	184	12	0	275	471
в т.ч. цер	50.7	1590.0	2820.0	738.0	34.0	0.0	1768.0	2540.0
в т.ч. топола								
в т.ч. акация								
в т.ч. др. шир.	65.3	2280.0	5330.0	1414.0	214.0	8.0	3061.0	4697.0

2. Недървесни продукти –

- На територията на ТП ДЛС „Воден – Ири Хисар” паша не се предвижда.
- ТП ДЛС „Воден – Ири Хисар” предоставя дърва за огрев и битови нужди на местното население според предявените нужди, но снабдяването на исканите количества дърва се осигурява и от дърводобивни фирми.
- Предвижда се добив на сено за изхранване на дивеча, от поляните и ливдаите, както и част от просеките. От обработваемите площи ще се добиват зърнени фуражи за дивеча. Всички тези добиви са предмет на Ловностопанския план, който е част от Горскостопанския план.
- Добив на билки, горски плодове и гъби не се предвиждат.
- Лов – по План за ловностопански дейности.

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите

Водорегулираща и водозащитна услуга на горската растителност има огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива. Екосистемите осигуряват смекчаване и регулиране на въздействията от промените на климата.

Съгласно утвърдения ГСП 2013 г. на ТП ДЛС Воден – Ири Хисар има вписана една **Вододайна зона**, със защитна функция съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, обявена с Протокол от 1989 г., отдели и подотдели: 91 г - част, 3 - част; с обща площ 8.0 ха, от която залесена 7.8 ха и незалесена 0.2 ха.

На територията на стопанството се намира Помпена станция „Воден”, която не е разположена в горска територия и се обслужва от „ВиК”ООД гр. Исперих - район Завет. От нея се водоснабдяват: гр.Завет и селата: Острово, Брестовене, Сушево, Веселец, Прелез и Иван Шишманово.

Съгласно акт № 292/13.02.1996 год. на община Завет и скица № Ф 00002/04.04.2005г. на ОБСЗГ - Завет площта на първа санитарно-охранителна зона на имота, с изградените в него съоръжения е 58452 м².

За водоизточника - каптиран извор, с дебит - min 45 ÷ max 100л/с, намиращ се в тази зона има издадено разрешително за водоползване № 11510019/05.04.2007г. от „Басейнова дирекция” - Плевен.

3. Противоерозионна функция

В България за ГВКС се приемат всички ЗГГФ, представляващи:

1. ЗГГФ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редени, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6;
2. Гори създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси;
3. Гори предпазващи населени места или комуникации, разположени на пътя на паднали до момента лавини по данни от Планинската спасителна служба, гори в снегосборна област с наклон между 20°–50°, както и такива разположени под обезлесена снегосборна област с дължина над 200 м. и наклон над 20°.

Поради хълмистият и равнинен характер на терена на територията на Държавно ловно стопанство „Воден – Ири Хисар”, не са установени активни ерозионни процеси, които са се развили върху много малки площи и не представляват стопански интерес.

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите.

Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора.

1. Образователна стойност - съвместни дейности със СЦДП ДП Габрово по организиране на Седмица на гората с училища в инициативата “Лесовъд за един ден”.

-съвместни дейности с училища, кметства, други организации – заангажираност на местните училища и ученици с различни инициативи – Горска педагогика, презентации, залесявания, конкурси. Взимане участие в работни срещи при обсъждания на различни планове и програми на местните общини.

-осигуряване на информация – стопанството има разработен сайт, на който е достъпна информация за дейността му, както и информационно табло в административната сграда, където при нужда се качват и информация, която би била полезна на посетителите на ДЛС, не само за дейността ни.

-осигуряване на работни места- ежегодно се назначават работници за сезонна работа по различни населени места.

- подпомагане на местните общности в критични ситуации (спасителни акции, гасене на пожари, разчистване на пътища и др. – имаме подготвена гасаческа група за пожароопасния сезон. Целогодишно се следи за аварийни ситуации, вследствие на паднали крайпътни дървета, и тяхното отстраняване

13.01.2022 г.
с. Острово, област Разград

Изготвил: /.....
/инж. И. Вълчев/